

Oplegnotitie

Onderwerp	Jaarstukken openbaar onderwijs
Portefeuillehouder	wethouder K. Rouwette
Datum	27 februari 2023
Bijlagen	Jaarverslag kom Leren 2021 en begroting kom Leren 2023.

Geachte leden van de raadsadviescommissie Sociaal Domein,

De gemeenteraad heeft op 13 februari 2023 besloten om gedurende deze raadsperiode (tot en met maart 2026) geen gebruik te maken van haar overlegrecht betreffende het jaarverslag en jaarlijks wel gebruik te maken van haar overlegrecht betreffende de begroting van het openbaar onderwijs in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Dit laatst genoemde overlegrecht werd ter uitvoering neergelegd in uw raadsadviescommissie Sociaal Domein.

Artikel 23 van de Grondwet verplicht gemeenten te zorgen voor genoeg openbare scholen binnen haar grenzen. De verantwoordelijkheid voor het instandhouden van onze openbare basisscholen is overgedragen aan kom Leren. Kom Leren is verantwoordelijk voor de jaarstukken. Deze jaarstukken hebben geen relatie met de gemeentelijke financiën. In artikel 17 van de Wet op het Primair Onderwijs is opgenomen het schoolbestuur jaarlijks overleg dient te voeren met de gemeenteraad over de begroting en jaarrekening en verslag dient uit te brengen over de werkzaamheden. Tevens is bepaald dat bij ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet de gemeenteraad maatregelen dient te nemen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen.

Ondanks dat er officieel wordt afgezien van het overlegrecht voor het jaarverslag 2021 wordt het jaarverslag -zoals afgesproken- toch behandeld bij dit bespreekpunt.

Het jaarverslag 2021 en de begroting 2023-2027 zijn inmiddels vastgesteld.

U wordt de gelegenheid geboden om schriftelijke vragen te stellen over het jaarverslag 2021 en de begroting 2023-2027. Ook kunt u schriftelijke vragen stellen over de actuele onderwijskundige ontwikkelingen. Deze vragen worden beantwoord in het verslag van uw vergadering van 13 maart a.s.

Jaarverslag 2021

Kom Leren is een stichting voor primair onderwijs met 19 scholen. Hiervan zijn 2 scholen (OBS Berg en OBS Broekhem) in onze gemeente gevestigd. Dit zijn tevens ook de enige 2 openbare scholen in onze gemeente waarop artikel 17 WPO betrekking heeft.

Het jaarverslag bestaat uit twee delen, een bestuursverslag en een jaarrekening met accountantsverklaring.

Bestuursverslag

In het strategisch beleidsplan 2019-2023 zijn de missie en visie opgenomen. Deze is verwoord in 3 pijlers:

- De mens centraal
- Talentontwikkeling en diversiteit
- Leer en leefgemeenschap in transitie

Wat is in 2021 bereikt?

In 2021 zijn drie regiegroepen met directeuren en andere interne deskundigen gestart. Zij hebben de opdracht om de 3 pijlers van het strategisch beleidsplan te operationaliseren.

Alle scholen hebben de opdracht om zo goed mogelijk onderwijs te bieden. De door kom Leren opgestelde richtlijnen voor kwaliteit en passend onderwijs vormen daarvoor een stevig basis. Alle medewerkers dragen deze normen en waarden uit in hun communicatie en handelen. Bovendien zijn de expertise en vaardigheden van leerkrachten verder vergroot door scholing, samenwerking en zelfreflectie.

De opbrengsten van scholen voldoen aan de Inspectienormen. Alle scholen voldoen aan de minimale reken- en taalnormen. De meeste scholen behalen het landelijke gemiddeld taal- en rekenniveau. 2 Scholen scoren hoger en 3 lager. De scholen hebben een eigen analyse gedaan van de onderwijs kwaliteit. De onderwijsresultaten van alle kom Leren scholen zijn te vinden op www.scholenopdekaart.nl

De overheid heeft in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra middelen beschikbaar gesteld om achterstanden opgelopen tijdens corona in te halen. Er is een bestuursscan gemaakt. Geconcludeerd is dat de opbrengsten van het onderwijs niet achteruit zijn gegaan. Stichtingsbreed zijn de resultaten voor begrijpend lezing en spelling gelijk gebleven. De resultaten voor rekenen zijn zelfs vooruit gegaan. Er zijn wel meer verschillen op het vlak van leerstijl (waaronder executieve vaardigheden) en gedrag van kinderen.

Op basis van de bestuursscan hebben de scholen ontwikkelplannen opgesteld. Op de meeste scholen is gekozen voor extra ondersteuning door kleinere groepen te formeren of door groepen te ondersteunen met een onderwijsassistent.

Jaarrekening

De totale omzet bedroeg in 2021 € 27,2 miljoen en de eindstand van de reserves was € 11,7 miljoen. 2021 is afgesloten met een negatief exploitatie resultaat van € 248.231,=.

De belangrijkste verschillen tussen het resultaat van 2021 en dat van 2020 zijn:

- Rijksbijdrage extra middelen NPO en hogere rijksbijdrage door gestegen leerlingenaantallen en prijsindexering.
- Minder inkomsten vanuit het samenwerkingsverband Passend onderwijs vanwege versoering inkomsten. Bij de invoering van passend onderwijs is besloten om de middelen voor de zware extra ondersteuning gelijk over het land te verdelen. Historisch verschilden de ondersteuningsbudgetten sterk per regio, omdat er grote verschillen waren in het aantal leerlingen met een rugzakje (lgf) of (v)so indicatie. Op advies van de Evaluatiecommissie Passend Onderwijs is besloten om het beschikbare budget voor de zware extra ondersteuning gelijkmatig naar verhouding van het aantal leerlingen te verdelen, oftewel te verevenen. Om samenwerkingsverbanden de tijd te geven om de ondersteuning in te richten op een manier die past bij de beschikbare middelen is er een overgangsregeling van 5 jaar ingesteld (2015 - 2020). Gedurende deze vereveningsperiode 'groeit' het samenwerkingsverband toe naar het nieuwe ondersteuningsbudget.
- Lagere inkomsten gemeentelijke projecten.
- De gelden van Communities of Practice en Communities of Leerlingen zijn vrijgevallen door beëindiging van deze projecten.
- De Tussenschoolse inkomsten zijn achtergebleven.
- Stijging van lonen en salarissen.

Het financieel toezicht op onderwijsinstellingen gebeurt aan de hand van een set kengetallen. Deze worden vergeleken met een aantal signaalwaarden die het ministerie van OCW zijn vastgesteld.

De volgende conclusies kunnen getrokken worden:

- Er is voldoende vermogen om mogelijke klappen in de toekomst op te vangen.
- Er is voldoende eigen vermogen om aan verplichtingen te voldoen.
- De financiële middelen worden efficiënt ingezet.
- Vanwege de afbouw van het bovenmatig eigen vermogen is het exploitatieresultaat negatief.
- Tot 2025 zijn er voldoende liquide middelen om schulden te betalen.
- Er worden niet te veel middelen aan huisvesting besteed.

Het grootste risico is het tekort aan kwalitatief hoogwaardige professionals op de arbeidsmarkt.

Begroting 2023

Vanaf kalenderjaar 2023 wordt de huidige bekostigingssystematiek sterk vereenvoudigd.

Onderstaand een opsomming van wat dit concreet betekent:

- Bekostiging op kalenderjaar in plaats van schooljaar.
- Teldatum wordt verschoven van 1 oktober naar 1 februari.
- Een basisbedrag per school en per leerlingen in plaats van 35 verschillende parameters.
- Er wordt niet meer gecorrigeerd voor de gemiddelde leeftijd van leraren.
- Gelijke bekostiging voor leerlingen in de onder- en bovenbouw.
- De personele en materiele kosten worden samengevoegd tot een bedrag.

Financiële risico's:

Er worden (financiële) risico's benoemd:

- De hoge administratieve werkdruk bij de uitvoering van Passend Onderwijs maakt het vak van Intern Begeleider minder aantrekkelijk.
- Inkomsten voor onderwijs aan nieuwkomers zijn afhankelijk van verblijfsduur in Nederland.
- Onvoldoende zicht op de lange termijn voor het onderwijs aan kinderen uit Oekraïne.
- Per 1-1-2022 is kom Leren eigenrisicodragers voor de vervangingskosten bij ziekte. Bovendien zijn per 1-8-2022 de WW-lasten hoger geworden.
- Bij hoog ziekteverzuim bestaat het risico dat niemand voor de klas staat en geen onderwijs gegeven kan worden.
- Ontwikkelingen in de bouwsector: gebrek aan capaciteit, vertragingen, prijsstijgingen.
- Inkomsten medegebruik.
- Ontwikkelingen energieprijzen.

De Meerjarenbegroting:

2023: -/- € 838.308,=

2024: -/- € 1.231.747,=

2025: -/- € 681.206,=

2026: -/- € 249.026,=

2027: -/- € 145.738,=

Het negatief exploitatieresultaat wordt onttrokken aan de reserves van de stichting.

Conclusie

De conclusie betreffende het jaarverslag 2021 en de begroting 2023-2027 is dat Stichting kom Leren momenteel financieel gezond en in control is. Op basis van het jaarverslag, de bevestiging van de accountantsverklaring en de begroting 2023-2027 zal dit ook de komende jaren zo zijn. Hoewel er negatief wordt begroot, is er geen reden om het voortbestaan van het openbaar onderwijs in onze gemeente in twijfel te trekken. De negatieve resultaten en de daarbij behorende afbouw van reserves zijn bewuste acties om de reservepositie in lijn de brengen met de richtlijnen van het Ministerie. Bovendien laat kom Leren zien te werken aan kwalitatief hoogstaand onderwijs, middels diverse projecten.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Kevin Rouwette

Bijlagen

- Jaarverslag 2021 van Stichting kom Leren
- Begroting 2023-2027 van Stichting kom Leren